

بهسازی محوطه های تاریخی و مناظر فرهنگی با رویکرد توسعه گردشگری پایدار

دکتر حسنعلی لقایی¹، دکتر محمدعلی لقایی²، میترا عزیزی³*

1- دانشیار دانشگاه تهران دانشکده شهرسازی، hassanlaghai@yahoo.com

2- دکترای معماری و شهرسازی، architetto@laghai.com

3- کارشناسی ارشد مهندسی طراحی محیط زیست دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، azizi.mittraa@gmail.com

چکیده

جایگاه فرهنگ در گردشگری و جهانگردی بسیار قابل اهمیت است. آثار باستانی هر منطقه و کشوری معرف فرهنگ خاص و دارای ارزش های درخور توجه است. یادمانه های دارای ارزش های تاریخی و فرهنگی جاذبه هایی برای بومی ها و جهانگردان محسوب می گردد، در نتیجه باعث جلب و جذب دیگران جهت بازدید و شناخت آنها می گردد. گردشگری در حال حاضر اولاً، فعالیتی قدرتمند و حرفه ای بزرگ در سطح جهان است به نحوی که ابتدا قبل از نفت، آنگاه هم ردیف آن و سپس بالاتر از آن قرار گرفته است. ثانیاً: یکی از منابع مهم درآمد و در عین حال از عوامل مؤثر در تبادل فرهنگی بین کشور هاست و به عنوان گسترده ترین صنعت خدماتی جهان جایگاه ویژه ای دارد. ثالثاً: صنعتی بدون دود و با کمترین آلودگی های زیست محیطی است که طرفداران بسیاری دارد، از این رو بسیاری از کشورها در رقابتی نزدیک و فشرده در پی افزایش بیش از پیش منافع و عواید خود از این فعالیت بین المللی اند. هدف این پژوهش دستیابی به راهکارهایی جهت توسعه گردشگری پایدار در مناظر تاریخی و فرهنگی می باشد. این پژوهش به روش توصیفی - تحلیلی انجام گرفته است و جهت گردآوری داده ها و اطلاعات از منابع کتابخانه ای و شبکه جهانی اینترنت و بررسی نمونه های جهانی استفاده شده است. حفظ و تداوم نمادها و نشانه های تاریخی و فرهنگی، حفظ هویت تاریخی محوطه، تداوم تعامل انسان با طبیعت و پایداری و حفاظت اکولوژیکی از جمله راهکارهای پیشنهاد شده برای توسعه گردشگری پایدار در مناظر تاریخی در این پژوهش می باشد.

واژه های کلیدی: مناظر تاریخی، منظر فرهنگی، توسعه پایدار، گردشگری فرهنگی، توسعه گردشگری پایدار

1- مقدمه

توسعه و احیای نواحی مستعد صنعت گردشگری با توجه به تجربه تاریخی فرایند توسعه در کشورهای توسعه یافته، یکی از محورهای اصلی برنامه های توسعه محیطی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی این کشورها بوده است. در نتیجه توسعه گردشگری یک ضرورت بنیادی برای توسعه محلی - منطقه ای - ملی است و در هر سرزمینی به برنامه ریزی منسجم و هماهنگ نیازمند است، که می تواند مهم ترین هدف های توسعه را تحقق بخشد. تنوع بخشی به اقتصاد بومی، حفظ محیط زیست، مشکلات ناشی از صنعتی شدن و آلودگی بیش از حد استاندارد شهرها به ویژه شهرهای بزرگ، مهاجرت های روستایی، تعامل و تبادل فرهنگ ها و گفتمان ها و در مجموع توسعه پایدار از دغدغه هایی است که جهان